

1. מ ב ו א :

אוניברסיטת תל-אביב שואפת למצוינות במחקר. מצוינות אינה נמדדת לפי תוצאות המחקר בלבד. היא תלויה במידה רבה בהקפדה על התנהגות ראוייה במחקר. התנהגות ראוייה במחקר מושתתת על מחויבות לעקרונות של אמת, חופש אקדמי, אחריות, יושרה ושיתוף פעולה, ומחייבת שמירה על סטנדרטים מקצועיים ואתיים המקובלים בקהילה המדעית הבינלאומית, על חוקי מדינת ישראל, על כללים ונהלים של האוניברסיטה ועל כללים של הגופים המממנים.

קביעתן, הפצתן והטמעתן של אמות מידה להתנהגות ראוייה במחקר בין חברי הקהילה המדעית, ראוי שייעשו ע"י חברי הסגל האקדמי, המשמשים דוגמא אישית בהנחייה, בהדרכה ובניהול תכניות מחקר בכל הרמות. על אף זאת, אוניברסיטת תל-אביב אימצה תקנון זה כדי לתת ביטוי מפורש לגרעין משותף של עקרונות עבודה המחייבים את כל החוקרים באוניברסיטה.

אוניברסיטת תל-אביב מצפה שכל חוקריה ינהגו בהתאם לעקרונות ולכללים המפורטים בתקנון זה בכל היבט של מחקרם, לרבות: תכנון המחקר והגשת הצעות מחקר לגורמים מממנים ולרשות המחקר, ביצוע המחקר כולל איסוף נתונים והפקת תוצאות, תיעודם, ניתוחם ושימורם, ייחוסן של תוצאות המחקר, פרסומן, שיתוף של אחרים בהן ומסחורן.

"מחקר" - מחקר הנערך באוניברסיטת תל-אביב, בחברות הבנות ו/או במכונים החיצוניים ו/או מטעם אוניברסיטת תל-אביב ו/או שאוניברסיטת תל-אביב מרכזת אותו.

"חוקרי אוניברסיטת תל-אביב" - הם עובדי אוניברסיטת תל-אביב, גמלאיה, אורחיה ותלמידיה ומשתלמים בתר דוקטורים המעורבים בתכנון מחקר, בהגשת הצעות מחקר למימון, בניהול המחקר או בדיווחו, או בהחלטות ביחס למסחורו, וכן כל אדם המנצל את משאבי האוניברסיטה ו/או המעורב במחקר עם מי מהאנשים המנויים לעיל.

מובהר כי גופים חיצוניים הרוכשים שירותי מעבדה ממרכזי ציוד באוניברסיטה אינם כפופים לתקנון זה, ואינם שותפים במחקר אוניברסיטאי.

בכל מקום בתקנון זה שבו מופיעה לשון זכר, גם לשון נקבה במשמע, ובכל מקום שבו מופיעה לשון יחיד, גם לשון רבים במשמע, ולהיפך.

מובהר כי תקנון זה בא להוסיף על האמור בחוקי מדינת ישראל, בחוקה ובנהלים של האוניברסיטה.

2. ערכים וכללי יסוד:

2.1 אמת:

חוקרי אוניברסיטת תל-אביב יהיו מחויבים לחשיפת האמת המדעית וישאפו לפרסם את כל תוצאות מחקרם, להרחיב את הידע האנושי ולהעמיק את ההבנה והיכולת האנושית להשתמש בידע לשם השגת מטרות מדעיות, טכנולוגיות, אנושיות וחברתיות ראויות.

2.2 חופש:

חוקרי אוניברסיטת תל-אביב יפעלו על יסוד חופש המחקר המדעי. הם יתכננו ויבצעו את מחקרם בלא השפעות זרות ובכפוף לנורמות מקצועיות, לאתיקה מקצועית ולדין.

2.3 אחריות:

חוקרי אוניברסיטת תל-אביב אחראים לכל היבטי מחקרם. בכלל זה הם לא יפגעו בבני אדם, ישמרו על בריאותם, בטיחותם, פרטיותם וכבודם של כל מי שעשוי להיות מושפע ממחקרם (בין שהם מעורבים במחקר ישירות ובין שלא), ימעיטו ככל הניתן את השימוש בבעלי חיים במחקר וימזערו את סבלם, וישמרו על איכות הסביבה, כל זאת כמיטב יכולתם וכמצופה והסביר בנסיבות.

2.4 מקצועיות:

חוקרי אוניברסיטת תל-אביב ינהגו בהתאם לסטנדרטים המקצועיים הגבוהים ביותר המקובלים בתחום מחקרם. הם ישקדו על עדכון הידע שלהם ויקנו את ערכי היסוד והכללים של המחקר המדעי לכל מי שמבצע מחקר באחריותם.

2.5 יושרה:

חוקרי אוניברסיטת תל-אביב יציגו את מחקרם ואת תוצאותיו בצורה הוגנת, שקופה, חסרת פניות, מלאה ומדויקת, באופן שיאפשר בדיקה ודיון, תוך ציון תרומותיהם של כל אלה שהשתתפו במחקר.

2.6 שיתוף פעולה:

חוקרי אוניברסיטת תל-אביב יעודדו שיתוף פעולה מדעי תוך קיום אווירה של פתיחות, אמון הדדי ונכונות לעזור. חוקרי אוניברסיטת תל-אביב זכאים להכרה ראוייה בתרומתם שלהם לתגליות מדעיות, לרעיונות ולפיתוחים, וכן להגנה ראוייה על תרומה זו.

3. כלליים להתנהלות ראוייה במחקר:**3.1 עקרונות אתיים:**

חוקרי אוניברסיטת תל-אביב ישמרו על הבריאות, על הכבוד, על האוטונומיה, על הפרטיות, על הבטיחות ועל הרווחה של כל מי שעשוי להיות מושפע ממחקרם.

מחקר המערב בני אדם, בין שהוא מחקר קליני ובין שאינו מחקר קליני, יתנהל בהתאם לדרישות החוק, בהתאם לעקרונות המקובלים בקהילה הבינלאומית ובהתאם לכללי האוניברסיטה בעניין אתיקה במחקרים מדעיים שמעורבים בהם בני אדם, ובהתאם להחלטות של ועדות האתיקה המוסדיות שהוקמו מכח כללים אלה.

חוקרי אוניברסיטת תל-אביב השוקלים להשתמש בבעלי חיים במחקר ינהגו בהתאם לדרישות החוק, העקרונות הבינלאומיים המקובלים המחייבים חיפוש חלופות לשימוש בבעלי חיים, הפחתת מספר בעלי החיים המשמשים בניסוי למינימום ההכרחי, שימוש בחיית הניסוי הנמוכה ביותר בסולם הפילוגנטי ומזעור סבלם של בעלי החיים המעורבים במחקר.

מחקר שבו מעורבים בעלי חיים יתנהל בהתאם לנוהל שימוש בבעלי חיים לצרכי ניסויים [הוראה: 10-23] להלן קישור:

https://www.tau.ac.il/sites/default/files/media_server/General/yoets/10-023.pdf

ובהתאם להחלטות של ועדות האתיקה שהוקמו מכוחו.

3.2 ניגוד עניינים:

חוקרי אוניברסיטת תל-אביב יבצעו את מחקרם ללא פניות והטיות. עליהם להפעיל את שיפוטם המקצועי באופן עצמאי ובלא ששיקולים זרים ישפיעו על היבט כלשהו של מחקרם.

חוקרי אוניברסיטת תל-אביב ינהגו בהתאם לתקנון האוניברסיטה בעניין ניגוד עניינים במחקר [הוראה: 10-024] ובהתאם להחלטות הוועדה לניגוד עניינים שהוקמה מכוחו.

3.3 מימון מחקר:

חוקרי אוניברסיטת תל-אביב המגישים הצעות מחקר בבקשה למימון, ינקטו בכל אמצעי הזהירות הסבירים כדי לוודא שכל המידע הכלול בהצעתם מדויק ושלם, שההצעה מבוססת מבחינה מדעית ושהיא מתוקצבת כראוי.

חוקרי אוניברסיטת תל-אביב הזוכים במימון למחקרם ינקטו בכל אמצעי הזהירות הסבירים כדי לוודא שהמימון משמש למטרה שיועד לה, וכדי להבטיח שכל הדיווחים יעמדו בדרישותיו של הגוף המממן וכללי האוניברסיטה.

בפרסום הממומן כאמור בסעיף זה יצוין שם הגורם המממן. ככל שמתבקש פרסום ללא ציון שם המממן נדרש אישור מראש של סגן הנשיא למו"פ.

במחקר משותף או קבוצתי, יישא/ו החוקר/ים הראשי/ים באחריות לקיומם של הכללים המנויים בסעיף זה.

3.4 תיעוד תוצאות המחקר ושימור נתונים:

חוקרי אוניברסיטת תל-אביב יתעדו את מהלך מחקרם ואת תוצאותיו, לרבות תוצאות ביניים, באופן ברור, מדויק ושלם. תיעוד זה יישמר באופן אמין ועמיד לפחות 7 שנים מיום השלמת המחקר, אלא אם כן נדרשת תקופה ארוכה יותר בחוק או בתנאי הגוף המממן או מעצם טיבו של המחקר.

חוקרי אוניברסיטת תל-אביב יאפשרו גישה לתיעוד זה לפי דרישה סבירה של רשויות האוניברסיטה, וזאת בכפוף לכללים משפטיים, אתיים ומקצועיים העוסקים בשמירה על סודיות ועל פרטיות.

3.5 פרסום ותוצאות:

פרסום תוצאות המחקר ייעשה בצורה הוגנת, שקופה ומדויקת.

חוקרי אוניברסיטת תל-אביב ישאו באחריות מלאה למחקר המפורסם תחת שמם, וינקטו בכל אמצעי הזהירות הסבירים כדי לוודא:

3.5.1 שהמחקר בוצע כפי שהוא תואר ללא פניות והטיות, שהתוצאות המדווחות נתקבלו כמדויק ושאינן בפרסום מצג שווא כלשהו;

3.5.2 שהרעיון למחקר ולתכנונו, איסוף הנתונים, ניתוחם ופירושם, התוצאות המדווחות והטקסט המפורסם הם של המחברים החתומים על הפרסום ושלהם בלבד, שלא הועתקו ממקור כלשהו ללא אישור או ללא ציון מפורש של המקור בפרסום ושהפרסום אינו נגוע בפלגיאט או בגניבת רעיונות;

3.5.3 שכל תרומה מדעית למחקר (של חבר סגל אקדמי, של חוקר או של גורם אחר) זכתה לייחוס ולאזכור מלא וראוי;

3.5.4 שהמחברים החתומים על הפרסום השתתפו כולם במחקר או בהכנת הפרסום, שכל אחד מהם יכול לזהות את תרומתו שלו לפרסום ומקבל עליו אחריות אישית לתוכנו, שהם מכירים כולם את תוכנו, ושאינן ייחוס של מחקר לאדם שלא השתתף בו כאמור;

3.5.5 במקרים חריגים בהם קיים חשש כי גילוי או אי גילוי נתוני המחקר או ממצאיו עלול לגרום לנזקים ציבוריים, לפגיעה בכבוד האדם וחירותו או להפרה של זכויות יסוד, ידווח החוקר על ממצאיו לסגן הנשיא למו"פ ויקבל הנחיותיו בנדון;

3.5.6 שחוקרי אוניברסיטת תל-אביב לא יקבלו על עצמם לבצע מחקר עבור גורם חיצוני, כאשר הגורם החיצוני המממן דורש זכות וטו כלשהי לגבי פרסום תוצאות המחקר. ניתן לעכב פרסום תוצאות המחקר על פי העקרונות הקבועים בתקנון המצאות, פטנטים ומסחורם [הוראה: 01-003 (ב)] להלן קישור:

https://www.tau.ac.il/sites/default/files/media_server/General/yoets/01-003b.pdf

3.6 העדר אחריות על שימוש בתוצאות מחקר:

על אף האמור בתקנון זה, חוקרי אוניברסיטת תל-אביב אינם אחראים על שימוש כלשהו שעושים אחרים בתוצאות מחקרם.

3.7 קניין רוחני של אחרים:

חוקרי אוניברסיטת תל-אביב יכבדו את קניינם הרוחני של אחרים.